

1. V ZVEZEK ZAPIŠI NASLOV:

Učbenik str. 121 - 123

ODSTOTNI RAČUN KOT PREMO SORAZMERJE

Ponovimo:

$$1\% = \frac{1}{100} = 0,01$$

Za ponovitev snovi o odstotkih si pogledaj spodnji video.

<https://www.youtube.com/watch?v=0N-4iTQ7Z60>

2. Preberi v učbeniku, str.121 uvodno zgodbo.

Poglejmo si, kako nalogo rešimo s pomočjo sklepanja:

3. Prepisi v zvezek:

ODSTOTKI		ZNESEK
100 %		900 €
: 10		
10 %		90 €
· 2		· 2
20 %		180 €
· 3		· 3
30 %		270 €
· 4		· 4
40 %		360 €

Sklepanje
spominja na
premo sorazmerne
količine!

Tolikokrat kot se poveča
ali zmanjša prva količina,
tolikokrat se poveča ali
zmanjša druga količina.

Preverimo še, ali sta količini **delež** in **odstotek** premo sorazmerni:

%	ZNESEK	KOLIČNIK (delež : odstotki)
10 %	90 €	90 : 10 = 9
· 2		· 2
20 %	180 €	180 : 20 = 9
· 3		· 3
30 %	270 €	270 : 30 = 9
· 4		· 4
40 %	360 €	360 : 40 = 9
: 10		
1 %	9 €	9 : 1 = 9

KOLIČNIK
JE STALEN.Količini **delež** in **odstotek** sta premo sorazmerni!

Količnik predstavlja
1 % celote
(1 % cene izleta)

4. V ZVEZEK REŠI PRIMER ZA VAJO:

Učbenik, stran 122, naloga 4

Žana je prebrala 30 strani knjige, kar je natančno 20 % knjige.

a) Koliko stani je 10 %, 30 %, 50 % knjige?

b) Koliko stani ima knjiga?

Nastavi sklepni račun:

ali

sestavi preglednico:

30 strani		20 %
X		10 %

$$x = \frac{30 \cdot 10}{20} = 15$$

30 strani		20 %
X		30 %

$$x = \frac{30 \cdot 30}{20} = 45$$

30 strani		20 %
X		50 %

$$x = \frac{30 \cdot 50}{20} = 75$$

30 strani		20 %
X		100 %

$$x = \frac{30 \cdot 100}{20} = 150$$

št. strani	%
30	20
15	10
45	30
75	50
150	100

Ne pozabi zapisati odgovorov!

5. V ZVEZEK REŠI PRIMERE ZA VAJO:

a) V učbeniku, stran 122, si poglej in prepisi v zvezek Rešen primer 1 in 2a.

b) Učbenik, stran 122, naloga 2,
stran 123, naloga 6, 7, 8

c) Dodatna naloga: učbenik, stran 123, naloga 9, 10, 11

Zdaj pa veselo jutri naprej!

OBRATNO SORAZMERJE

2. V učbeniku, str.124, preberi uvodno zgodbo.

Iz prebrane zgodbe poskušaj ugotoviti, kaj se dogaja s količino pice, ki jo dobi posameznik, če se število gostov povečuje.

Ugotovimo, da sta količini **ŠTEVILO OTROK** in **DOBLJENI DEL PICE** v medsebojni odvisnosti. To pomeni, več otrok, kot bo prišlo na obisk, manjši kos pice bo dobil vsak.

3. Prepiši v zvezek:

	ŠTEVILO OTROK		DOBLJENI DEL PICE	
· 2	1 otrok		1 pica	· 2
	2 otroka		$\frac{1}{2}$ pice	
· 3	1 otrok		1 pica	· 3
	3 otroci		$\frac{1}{3}$ pice	
· 4	1 otrok		1 pica	· 4
	4 otroci		$\frac{1}{4}$ pice	

Če se število otrok **dvakrat poveča**, se del pice, ki ga dobi posameznik, **dvakrat zmanjša**.

Kako sta torej odvisni količini število otrok in dobljeni del pice?

Če se število otrok **2-krat poveča**, se del pice, ki jo dobi posameznik, **2-krat zmanjša**.

Če se število otrok **3-krat poveča**, se del pice, ki jo dobi posameznik, **3-krat zmanjša**.

Če se število otrok **4-krat poveča**, se del pice, ki jo dobi posameznik, **4-krat zmanjša**.

Če se prva količina **n-krat poveča**, se druga količina **n-krat zmanjša**.

Tolikokrat, kot se **poveča (ali zmanjša)** število otrok, tolikokrat se **zmanjša (ali poveča)** del pice, ki ga dobi posameznik.

Kadar za dve količini velja omenjena odvisnost, sta količini **OBRATNO SORAZMERNI**.

Prepiši definicijo obratnega sorazmerja:

OBRATNO SORAZMERJE

Količini sta **obratno sorazmerni**, kadar sta v takšni odvisnosti, da **tolikokrat**, kot se **poveča** (ali **zmanjša**) **prva količina**, **tolikokrat** se **zmanjša** (ali **poveča**) **druga količina**.

4. V ZVEZEK REŠI PRIMERE ZA VAJO:

V učbeniku, stran 125, si poglej **Rešen primer 1** ter ga prepisi v zvezek.

5. V ZVEZEK REŠI PRIMER ZA VAJO:

Skupaj rešimo naslednjo nalogo:

Anjin oče se je z avtomobilom peljal s povprečno hitrostjo 80km/h in tako prispel na cilj v 1,5 uri.

V kolikšnem času bi prišel na cilj, če bi vozil s povprečno hitrostjo 60 km/h?

ZGLED 1: reševanje s preglednico

HITROST (km/h)	ČAS (h)
80	1,5
: 80	
1	120
· 60	
60	2

Odgovor: Če bi vozil s povprečno hitrostjo 60 km/h bi na cilj prispel v 2 urah..

Sedaj pa si bomo pogledali, kako naloge iz obratnega sorazmerja rešujemo s **SKLEPNIM RAČUNOM**.

ZGLED 2: s sklepnim računom

S črtama povežemo količini, ki ležita v isti vrstici.

80 km/h 1,5 ure

60 km/h X

V števec zapišemo produkt znanih količin (povezana z zeleno črto)

$$X = \frac{80 \cdot 1,5}{60} = 2 \text{ uri}$$

V imenovalcec zapišemo količino, ki leži v isti vrstici kot x (povezani z rdečo črto).

Za boljše razumevanje si poglej video vodič:

<https://www.youtube.com/watch?v=mmwglP-T3Xw>

6. V ZVEZEK REŠI NALOGE:

Učbenik, stran 126, naloga 3, 4, 5

Zdaj pa veselo jutri naprej!

1. V ZVEZEK ZAPIŠI NASLOV in REŠI VAJE:

Učbenik str. 124 - 127

Obratno sorazmerje - vaja

Učbenik, stran 126, naloga 6, 8

Učbenik, stran 127, naloga 11

**Naslednje tri naloge prepisi in reši
v šolski zvezek ali na list.**

**Nato jih fotografiraj ali skeniraj in
jih pošlji svoji učiteljici
matematike do petka, 24. 4. 2020.**

1. Na neki šoli je 360 učencev. 18 učencev obiskuje astronomski krožek, 72 učencev sodeluje na različnih športnih dejavnostih, devet učencev poje v pevskem zboru, 36 učencev sodeluje pri multimedijem krožku.
 - a) Koliko učencev ne obiskuje nobene dejavnosti na šoli? Delež izrazi z odstotki.
 - b) Koliko odstotkov učencev obiskuje astronomski krožek, športne dejavnosti, pevski zbor in multimedijemski krožek?
2. Prevajalka prevede knjigo v 18 dneh, če prevaja 6 ur na dan.
 - a) Koliko ur na dan bi morala prevajati, če bi želela knjigo prevesti v 9 dneh?
 - b) Koliko dni bi prevajala knjigo, če bi delala dnevno le 4 ure ?
3. Delavci obirajo jagode. 21 delavcev jih obere v 24 urah.
 - a) Koliko delavcev bi isto delo opravilo v 36 urah, če delajo enako hitro?
 - b) V kolikšnem času bi v istem nasadu obralo jagode 8 delavcev, če delajo enako hitro?

Želim vam prijetne, ustvarjalne, razigrane in zdrave počitnice.

